

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord

18A

Højskolesangbogen, litteratur og musik

Med Kim Sjøgren, Iben Krogsdal og
Sønderjyllands Symfoniorkester.

2. – 8. maj 2027

Hvorfor taler musik og litteratur så stærkt til os? Kom med på en opdagelsesrejse ind i de gamle violiners mysterier, når Kim Sjøgren krydrer fortællingen med virtuost violinspil. Vi undersøger, hvorfor livet uden musik ville være en fejltagelse, udforsker litteraturen i Højskolesangbogen og samles til en indlevende musiksalon om den maleriske musikhistorie. Vi tager også på litterære byvandring i den gl. danske by Flensborg, til verdens ældste orgelbyggeri og besøger den historiske Skamlingsbanke. Vi sætter det sidste punktum med en uforglemmelig koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester.

Foredrag

- "Så syng da Danmark, Lad hjertet tale" om Højskolesangbogens historie ved Jesper Kragh, højskolelærer.
 - Uden musik ville livet være en fejltagelse - Nietzsche og musikken ved Peter Aaboe Sørensen, Idehistorie, Aarhus Universitet.
 - Sangtaften med temaet: befrielsen- og besættelsens sange ved Nina Kjærhus, forstander og Jesper Kragh, højskolelærer.
 - Om vores identitet. En fortælling om, hvor vi kommer fra, hvilke værdier vi tilslutter os, og fra hvem vi stammer, ved højskolelærer Søren Hviid Pedersen.
 - Musiksalon om den maleriske musikhistorie ved Tim Pohle, forstander.
 - Musikforedrag om mysteriet og gåden om de gamle violiners krydret med dejlig violinspil ved Kim Sjøgren, verdenskendt professor i violin.
 - Nye salmer født ud af traditionen – en poetisk koncert med Den Danske Salmeduo og forfatter Iben Krogsdal.
 - Formiddagssalon med en fuga af lys: Bach, Palestrina og kirkemusikkens strengesats ved Marcus Nygaard Pedersen, organist og musikhistoriker.
- Foredraget er en optakt til turen i eftermiddag.

- Om landet, hvor alt kan ske ved Bjørn Bredal, en livslang formidler af fransk kultur, litteratur og politik. Tidl. redaktør på Gyldendal, Weekendavisen og Politiken og tidl. forstander for Johan Borups Højskole.
- Om den store litteratur i den lille blå ved Rasmus Vangshardt, lektor i litteraturhistorie på Oslo Universitet.

Udflugter

- Litterære byvandring i den gamle danske by, Flensborg.
- Til Skamlingsbanken, det sdj. samlingssted med fokus på de sange, der blev digtet til stedet her.
- Enestående tur til "Instrumenternes dronning" – Marcussen-orgler i Aabenraa.
- Maritim vandretur på Gendarmstien i den skønne natur omkring højskolen - Danmarks første europæiske kvalitetsvandrevej før aftenens koncert. Lidt motion inden koncerten i aften.
- Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg med Tjajkovskijs elskede 5. Symfoni og den himmelske harpekoncert af Glière også kaldet harpekoncerternes kronjuvel.

Velkommen til en klassisk grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er en af Danmarks flottest beliggende højskoler. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der indbyder til skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Vi lægger vægt på det almindannende, hvor sange fra Højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

Vores kokke gør sig hver dag umage med at servere spændende retter, smagfulde salater og kager – ofte fra det sønderjyske kaffebord.

Højskolen kunne fejre 100 års fødselsdag i 2021 og fremstår flottere end nogensinde. Vi har bygget om og renoveret, så skolen er klar til et nyt århundrede.

Nina Kjærhus og Tim Pohle
Forstanderteam

Søndag 2. maj

Ank. med tog til Gråsten Station. Herefter mulighed for transport til højskolen med vores egen bus kl. 15.15. (Se opdateret ankomsttidspunkt på dsb.dk)

Kl. 15–16.15 Ankomst og indkvartering, samt kaffe og lidt brød i skolens foyer.

Kl. 16.30 **Velkomst og rundvisning ved Nina Kjærhus, forstander. Vi mødes i foredragssalen.**

Gennemgang af de vigtigste punkter i programmet, involverede lærere på kurset bliver introduceret, vi synger et par gode sange og slutter af med en rundvisning på skolen.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.15 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have Rønshoved Tapas. Vores kokke har stegt og kogt lokale råvarer; et bugnende spisebord med små lækkerier, kombineret med gode salater og andet godt.

Kl. 19.45 **Aftensamling ved Tim Pohle, forstander.**

Vi mødes i foredragssalen. Højskolens værdigrundlag og placering i den sønderjyske historie krydret med sang og fortællinger. Herefter kaffe og kage med opskrift fra det store sønderjyske kaffebord i foyer og pejsestue.

Mandag 3. maj

Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**

Du vil her blive udfordret inden for litteratur, musik, filosofi, historie – eller hvad læreren har på sinde. Samlingerne er uafhængige af dagens/kursets tema.

Kl. 10.00 **"Så syng da Danmark, Lad hjertet tale" – om Højskole-sangbogens historie ved Jesper Kragh, højskolelærer.**

Sådan lyder opfordringen, der pryder Højskolesangbogen, som danskerne altid har taget til sig. Det var igennem sangene, at digterne i 1800-tallet kunne beskrive det særligt danske ved bøgeskoven og havet omkring Danmark. Ved Genforeningen og under Besættelsen gav sangene vores erfaringer et poetisk udtryk. Når protestsangerne marcherede i 70'erne, var det også med et sangblad i hånden. Fællessang har altid været en kilde til fællesskab i Danmark. Vi tager et historisk vue over

de steder, hvor sangen har lydt. Lige fra de små sønderjyske stuer med kaffebord, hvor man sang de forbudte sange til de store alsangstævner, hvor 700.000 sang "Moders navn er en himmelsk lyd" i 1940. Foredraget er selve optakten til kurset, hvor vi synger de gamle klassikere uden for – på de steder, hvor sangene er skabt.

Kl. 12.00 Frokost i spisesalen

Kl. 14.30 **Foredrag: Uden musik ville livet være en fejltagelse - Nietzsche og musikken ved Peter Aaboe Sørensen, Idehistorie, Aarhus Universitet.**

For enhver tone gælder det, at i det den bliver til, så bliver den til for at høre op. Herved bliver der for den tyske tænker Nietzsche en bemærkelsesværdig lighed mellem et grundtræk ved musikken og et grundvilkår for vort liv, der netop også er spændt ud mellem tilblivelse og forsvinden. Musikken kan således sige noget afgørende og betydningsfuldt om vort liv, og det er foredragets hensigt at indkredse denne musikmetafysiske betydning nærmere hos Nietzsche, og som fremhæver, at når vi hører musik, så tilhører vi væren.

Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00 **Sangaften med Nina Kjærhus, forstander og Jesper Kragh, højskolelærer.**

En aften med fokus på besættelsens- og befrielsens sange i anledning af, at det i morgen er 4. maj.

Tirsdag 4. maj

Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**

Kl. 10.00 **Om vores identitet. En fortælling om, hvor vi kommer fra, hvilke værdier vi tilslutter os, og fra hvem vi stammer, ved højskolelærer Søren Hviid Pedersen:**

Gode historier er vigtige for os mennesker. For det første fortæller en god historie noget vigtigt og sandt om mennesket, den er opbyggelig og folkeoplysende. De græske og nordiske myter er billeder på menneskets evige kamp for livet imod døden. For det andet er vi mennesker selv en fortælling. Vores identitet er en fortælling, om hvor vi kommer fra, hvilke værdier vi tilslutter os, fra hvem vi stammer etc. Gode fortællinger er

således fortællinger om menneskeheden, den store historie. og om det enkelte menneske, den lille historie.

Kl. 12.00 Frokost i spisesalen

Kl. 13.30 **Litterære byvandring i den gamle danske by, Flensborg.**

Flensborg var fra gammel tid og indtil 1864 en dansk by, som endda havde været én af de allerstørste danske byer. På Madame Rasch's Hotel kom verdensberømte navne som H. C. Andersen og litteraturkritikeren Georg Brandes. Efter nederlaget blev byen med den danske Flensborg Avis ved Nørretorv også samlingssted for mange berømte danske forfattere som Kaj Munk og Valdemar Rørdam og også nobelprismodtagerne i litteratur 1917, Henrik Pontoppidan og Karl Gjellerup havde med avisen at gøre. Vi vil besøge byen og det smukke Nørretorv, der på mange måder var centrum for mange af disse berømt heder, men vi følger også andre forfatters fodspor som f.eks. den prisvindende Willy August-Linnemann og forfatter og redaktør Jacob Kronika, der begge havde en stærk tilknytning til den gamle købstad. Efter byvandringen er der indlagt lidt tid på egen hånd. Husk pas.

Kl.17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl.18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.15 **Musiksalon: om den maleriske musikhistorie ved Tim Pohle, forstander.**

Musik er i modsætning til malerkunsten flygtig. Den kan ikke stoppes og beskues. Mange vil derfor have svært ved at beskrive musikalske forløb, hele værker eller enkelte passager, fordi de simpelthen mangler ord for dem. Gennem historien viser det sig dog, at malerkunsten og musikken er hinandens tro følgesvende, så de indeholder ofte det samme indhold, men i en anden fremtrædelsesform. Vi vil derfor dykke ned i nogle eksemplariske malerier og samtidig høre musik for at få en bedre forståelse for begge.

Onsdag 5. maj

Kl. 07.30 Morgenvandring eller en svømmetur i Flensborg Fjord

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**

Kl. 10.00 **Musikforedrag om mysteriet og gåden om de gamle violiner krydret med dejlig violinspil ved Kim Sjøgren, verdenskendt professor i violin.**

Dyk ned i violinens historie og mystik. Kim Sjøgren, en verdenskendt professor i violin og musikalsk legende, deler sin ekspertise og passion for dette ikoniske instrument. Gennem hans inspirerende foredrag vil du blive ført ind i en verden af spændende historier og bemærkelsesværdige øjeblikke fra violinens episke rejse. Kim Sjøgren vil præsentere dig for den fantastiske historie om violinen, lige fra dens opfindelse i Italien i år 1550 til dens verdensomspændende berømmelse. Han vil tage dig med til de fineste palæer i Frankrig og Rusland, til de hyggeligste bondestuer og de mest pulserende jazzklubber i New York og København. Du vil lære om Stradivarius og om den legendariske virtuos og komponist, Paganini. Kim Sjøgren vil endda udfordre dine sanser og teste, om du kan høre forskellen på en dyr og en billig violin. Hør Kim Sjøgren, en mester i violin, spille nogle af de mest betagende og essentielle stykker fra violinens historie.

Kl. 13.00 **Tur til Skamlingsbanken med fokus på de sange, der blev digtet til stedet her.**

Skamlingsbanken ved Kolding er med sine 113 meter det højeste punkt i Sønderjylland, og har en mageløs udsigt over skov, marker og Lillebælt. Her stod talere som Grundtvig. Han forsøgte at anspore til folkelig vækkelse gennem sange og brandtaler, som skulle kæmpe for retten til det danske sprog i hertugdømmet Slesvig. Det er til den slags sprog- og folkefester, at "Velkommen i den grønne lund" og andre sange er skrevet. Dem skal vi selvfølgelig synge, når vi står på Bankens top. Ligesom også sange fra besættelsestiden hører til her, fordi stedet også symboliserer den væbnede modstand under besættelsen.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30 **Nye salmer født ud af traditionen – en poetisk koncert med Den Danske Salmeduo og forfatter Iben Krogsdal.**

Denne poetiske koncert er et nyt samarbejde mellem forfatter Iben Krogsdal og Den Danske Salmeduo – pianist Hans Esbjerg og saxofonist/klarinettist Christian Vuust. Sammen har de skabt en helt ny poetisk koncert om tilværelsen i medgang og modgang. Hvordan søger vi tro, håb og kærlighed i verden og Gud og hinanden i dag? Koncerten er et samspil mellem Den Danske Salmeduos musik og Iben Krogsdals oplæsninger. Undervejs vil publikum blive inviteret til at synge med på en række fællessange i form af nye salmer af Krogsdal og Esbjerg. Koncerten er bygget op som en fortælling med baggrund i gamle salmer, der leder frem til nye kompositioner og

salmetekster. Ikoniske salmetekster af især Thomas Kingo, Martin Luther og N.F.S. Grundtvig er afsættet for helt nyskabt musik og nye salmetekster med dybe rødder i traditionen. Herefter kaffe og kage i pejsestuen samt på udsigtsterrassen.

Torsdag 6. maj

- Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**
- Kl. 10.00 **Formiddagssalon med en fuga af lys: Bach, Palestrina og kirkemusikkens strengesats ved Marcus Nygaard Pedersen, organist og musikhistoriker.**
Som optakt til eftermiddagens tur til Løgumkloster og Marcussen-orglet i klosterkirken skal vi dykke ned i kirkemusikkens udvikling med de to hovedpunkter: Palestrina og J.S. Bach. Vi vil se på udviklingen af den vestlige musik fra enstemmig til flerstemmig sang og hvilke idéer, der var prægende for den himmelske musiks udvikling, som i sidste ende har haft en fundamental betydning for kompositionsmusik og megen populærmusik i dag. Altsammen vil blive bundet sammen med musikalske eksempler fra godt 800 år og ekskurer til instrumenternes dronning: Orglet. Foredraget er en optakt til turen i eftermiddag.
- Kl. 12.00 Frokost i spisesalen
- Kl. 14.15 **Enestående tur til 'Instrumenternes dronning' – Marcussen Orgler i Aabenraa.**
Vi skal i dag forkæles med en helt usædvanlig tur. Vi skal indenfor hos verdens ældste orgelbyggeri. Det er dansk og ligger i Aabenraa. Vi er inviteret indenfor, hvor der dufter af træ overalt, og hvor så sjældne håndværkere som orgelbyggere går rundt i, hvad der er mere end en forretning. Det her er et stykke kulturhistorie i sig selv. Med renoveringen af Danmarks største orgel i Århus Domkirke har Marcussen & Søn afsluttet en af deres største opgaver i nyere tid. En perle af et besøg, hvor man skal være god til trapper og brosten for at kunne være med.
- Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.
- Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen
- Kl. 19.15 **Foredrag om landet, hvor alt kan ske ved Bjørn Bredal, en livslang formidler af fransk kultur, litteratur og politik. Tidl. redaktør på Gyldendal, Weekendavisen og Politiken og tidl. forstander for Johan Borups Højskole.**

Frankrig er revolutionernes land. Det er Danmark mildt sagt ikke. Fransk kultur er en konfliktkultur, dansk kultur er en konsensuskultur. De to kulturer har svært ved at forstå hinanden. Den radikaliserende til højre og venstre, som ses overalt i Europa (og USA), er kun endnu mere udtalt i Frankrig. Ved det kommende præsidentvalg i maj 2027 er en kandidat fra det yderste højre den mest sandsynlige vinder. Bliver det tilfældet, får det store konsekvenser for hele Europa. Da vil Frankrig ikke længere søge at fremme europæisk politisk integration, tværtimod. General De Gaulle skrev i indledningen til sine krigserindringer, at "forsynet har skabt Frankrig til fuldblyndet succes eller eksemplarisk ulykke." Om det går i den ene eller den anden retning vil foredraget søge at peje. Vigtigste pejlemærke vil være Frankrigs – og Europas – forhold til første linje af Den Universelle Menneskerettighedserklæring fra 1789: "Alle mennesker er født og forbliver frie og lige i henseende til rettigheder." Herefter kaffe og kage omkring ildstedet i pejsestuen.

Fredag 7. maj

- Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**
- Kl. 10.00 **Foredrag om den store litteratur i den lille blå ved Rasmus Vangshardt, lektor på Oslo Universitet.**
Højskolesangbogen er selvfølgelig først og fremmest en brugsbog, en sangbog. Men den er også en lyriksamling, en hel skattekasse af noget af det smukkeste og sjoveste poesi, det danske sprog har frembragt. På dette foredrag går vi på lystvandring i Højskolesangbogens poesi og læser sangene som lyrik.
- Kl. 12.00 Frokost i spisesalen
- Kl. 14.00 **Maritim vandretur på Gendarmstien i den skønne natur omkring højskolen - Danmarks første europæiske kvalitetsvandrevej før aftenens koncert.**
Vi tilbyder en dejlig vandring i egnen lige omkring højskolen, og hvad er mere oplagt end at gå lige udenfor vores dør og gå på Gendarmstien. Det er ingen overdrivelse at hævde, at denne legendariske Gendarmsti fra Padborg til Høruphav på Als langs den betagende Flensborg Fjord hører til blandt de smukkeste vandreruter, vi har i Danmark. Den er i 2017 endda kommet

på den særlige liste over europæiske kvalitetsvandrestier. Stien er en gammel grænsebevogtningssti, hvor det nu historiske Gendarmkorps bevogtede den dansk-tyske grænse fra 1920. Vandreturen er på ca. 4 km – lidt motion inden koncerten i aften. Når vi kommer tilbage til højskolen, venter der kaffe og kage i pejsestuen.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen inden afgang.

Kl. 19.00 **Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg med Tjajkovskijs elskede 5. Symfoni og den himmelske harpekoncert af Glière – også kaldet harpekoncerternes kronjuvel.**

Orkesteret skriver sådan om koncerten: Harpen har i årtusinder været omgærdet af en næsten mytisk aura, forbundet med bardesang og engle, men den er også et instrument, der har en himmelsk klang, melodisk, harmonisk og rytmisk på én gang. Vi skal opleve Wiener Filharmonikernes soloharpenist, Anneleen Lenaerts, i harpekoncerternes kronjuvel, Glières Harpekoncert fra 1938. Glière skrev koncerten midt i Sovjettiden, hvor styret gerne ville dyrke nationalistisk og tilgængelig musik, og den blev straks opfattet som et "folkeligt" solistværk. Men det er først og fremmest et fantastisk smukt værk, hvor harpen viser sig som en poetisk fortæller og en fuldblods virtuøs.

Vi slutter med Tjajkovskijs kendte og elskede 5. symfoni. Han skrev symfonien i 1888 under en periode med personlige og følelsesmæssige kriser, og den kredser da også om skæbne og dramatik. Men selvom den er mørk og intens, slutter den i en stor, lysende sejr. Dirigenten er georgiske Mirian Khukhunaishvili, om hvem Berliner Morgenpost blandt har skrevet: "Khukhunaishvili havde præcis den rigtige blanding af præcision, betoning og fremhævelse lige ved hånden."

Vi kører herefter hjem til højskolen, hvor et glas køligt hvidvin og lidt fingermad venter på os i Gimle.

Lørdag 8. maj

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 08.45 Vi synger flaget op

Kl. 08.50 **Kort morgensamling i pejsestuen**

Herefter afsked og afrejse, så man kan tage med skolens bus fra højskolen til Gråsten Station kl. 10.30. Tag IC-Lyntoget med afgang ca. kl. 11.00 (Se opdateret afgangstidspunkt på dsb.dk).

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet.

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Du kan vælge mellem at betale online eller at få en regning.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud. Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	6.995,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	8.195,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen til Rønshoved med offentlig transport

Vi ligger tæt på IC-linien. Der købes togbillet til Gråsten. Det tager 2½ time fra Århus og 3½ time fra København (med direkte tog hver 2. time). Fra Gråsten tager bussen (nr. 110) kun 15 min.

Vi kan også tilbyde at hente dig med vores bus i Gråsten kl.15.15. Prisen vil være 50,-kr., som du betaler direkte til chaufføren i bussen. Det samme kan vi tilbyde på hjemrejsen med togafgang ca. kl.11.00. (Se dsb.dk for at se opdateret togankomst/togafgang).

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord